

Kartlegging av naturtyper i Tromsdalen og på Fløya



Tromsø kommune, Troms fylke

Gunn-Anne Sommersel

Kartlegging av naturtyper i Tromsdalen og på Fløya

Tromsø kommune, Troms fylke

Ecofact rapport: 290

www.ecofact.no

Referanse til rapporten:	Sommersel. G.-A., 2013. Kartlegging av naturtyper i Tromsdalen og på Fløya, Tromsø kommune, Troms fylke. Ecofact rapport 290, 42 s.
Nøkkelord:	Naturtypekartlegging, flommarksskog, sumpskog, kilde, slåttemark, rik fjellhei og tundra, rike snøleier, bjørkeskog med høgstauder
ISSN:	1891-5450
ISBN:	978-82-8262-288-2
Oppdragsgiver:	Tromsø kommune
Prosjektleder hos Ecofact:	Gunn-Anne Sommersel
Samarbeidspartnere:	
Prosjektmedarbeidere:	
Kvalitetssikret av:	Geir Arnesen
Forside:	1) Flommarksskog i Tromsdalen; 2) Kilde med kildeskjørbuksurt i Tromsdalen; 3) Rik fjellhei og tundra; 4) Oversiktsbilde av Fløya. Foto: Gunn-Anne Sommersel

www.ecofact.no

INNHOLD

1 FORORD	1
2 FAKTA-ARK FOR VERDIFULLE NATURTYPELOKALITETER	2
2.1 LOKALITET 1. FLOMSONEN LANGS TROMSDALSELVA	2
2.2 LOKALITET 2. KILDE VED TURISTVEIEN, CA 250 M FORBI SKYTEBANEN.....	7
2.3 LOKALITET 3. KILDE VED TURISTVEIEN, CA 650 M FØR KRYSSET VED DALHEIM	11
2.4 LOKALITET 4. SUMPKOG VED TURISTVEIEN, CA 380 M INNENFOR SKYTEBANEN	13
2.5 LOKALITET 5. DALHEIM.....	17
2.6 LOKALITET 6. VESTSKRÅNINGA AV FLØYA.....	20
2.7 LOKALITET 7. RIK FJELLHEI OG TUNDRA PÅ FLØYA	25
2.8 LOKALITET 8. FLØYFJELLET, VESTSIDA AV 642-TOPPEN	29
2.9 LOKALITET 9. FLØYFJELLET, SØR FOR STORSTEINEN VED HØYDE 487	33
2.10 LOKALITET 10. FLØYFJELLET, SNØLEIE I ØSTSKRÅNINGEN VED STEINBUA.....	36
2.11 LOKALITET 11. FLØYFJELLET, SØRØST FOR STORSTEINEN	39
3 KILDER	42

1 FORORD


Ecofact har på oppdrag fra Tromsø kommune kartlagt verdifulle naturtyper i Tromsdalen og på Fløya i Tromsø kommune. Leveransen inneholder kun faktaark for de avgrensede områdene. De samme faktaarkene inkorporeres i rapporten for naturtypekartlegging i Tromsø kommune i 2013, hvor Fylkesmannen i Troms er oppdragsgiver. Dette i henhold til kontrakt med Tromsø kommune som ble inngått i juni 2013, og kostnadsrammen for arbeidet var kr 34 500,-. Arbeidet har gått som planlagt.

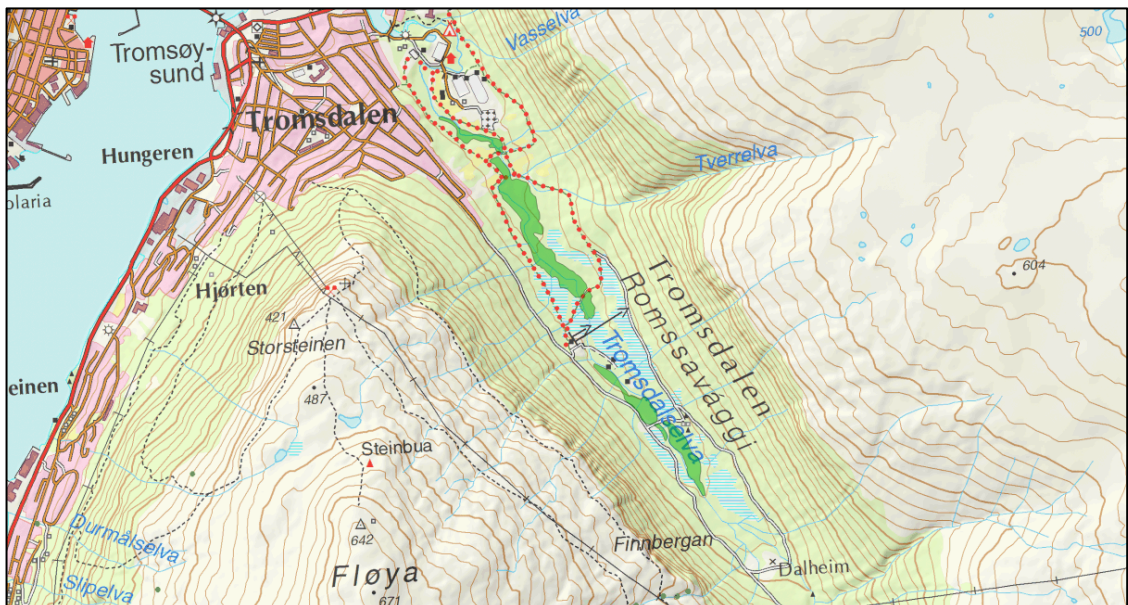
Tromsø
9. september 2013

Gunn-Anne Sommersel

2 FAKTA-ARK FOR VERDIFULLE NATURTYPELOKALITETER

2.1 Lokalitet 1. Flomsonen langs Tromsdalselva

Naturtype (%):	F05 – Gråor-heggeskog	
Utforming:	F0501 – Flommarksskog	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	A	
Undersøkt dato:	2. juli og 3. september 2013	



Nordre del av flommarksskogen



Søndre del av flommarksskogen

Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Tromsdalen har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført i to omganger; 2. juli og 3. september 2013. Det ble avgrenset flere områder med verdifull flompreget skog langs Tromsdalselva. Vi planlegger også undersøkelse av vedboende sopp som ikke kan gjøres før medio i oktober for å ha mulighet til å finne modne individer. Resultatene fra denne kommer med i rapporten for årets naturtypekartlegging i Tromsø for Fylkesmannen i Troms.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Tromsdalen er en klassisk U-dal, med en U-formet profil skapt av isbreer. Bunnen av dalen og den nordlige dalsida har en beggrunn som er nokså fattig på plantenæringsstoffer, mens sørsida, litt opp i høyden består av dolomittmarmor som kan skape forhold for mer krevende vegetasjon. Det avgrensede området følger flomsonen langs Tromsdalselva i bunnen av dalen, fra ca en halv kilometer innenfor utløpet av elva til ca 2,7 km lenger innover i dalen. Det avgrensede området er delt i flere mindre deler, siden andre naturtyper, bruer, stier, elveforbygninger og andre forhold gjør at flommarksskogen ikke er sammenhengende. Imidlertid er elveløpet med dagens vannføring i sin helhet nødvendig for å opprettholde skogen slik den framstår i dag. Den jevnlike flommen gir fuktig og næringsrik jord på grunn av høyt grunnvann og slamavsetning samt opphopning av død ved. Flere steder har skogen god kontinuitet og grenser mot gammel skog. Tilstedeværelse av gråor sikrer mye tilgjengelig nitrogen på grunn av nitrogenfiksering i røttene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Vegetasjonen i de avgrensede områdene langs Tromsdalselva kan klassifiseres som naturtypen gråor-heggeskog (F05) med utforming flommarksskog (F0501). Vegetasjonstypen i følge Fremstad (1997) er høgstaude-strutsevingutforming, med både mer veldrenerte områder som har innslag av høgstauder, bringebær og rips og/eller ulike storbregner som strutseving og skogburkne, og langt våtere områder med mer sparsommelig vegetasjon.



Veldrenert type av gråor-heggeskog (F05) med utformingen flommarksskog (F0501) i Tromsdalen i Tromsø kommune med store mengder strutseving og skogburkne. Foto: Gunn-Anne Sommersel.



Vannmettet type av gråor-heggeskog (F05) med utformingen flommarksskog (F0501) i Tromsdalen i Tromsø kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Dominerende treslag er gråor (*Alnus incana*), med innslag av ulike vier som setervier (*Salix myrsinifolia* ssp. *borealis*) og vanlig svartvier (*Salix myrsinifolia* ssp.

myrsinifolia). I noe tørrere områder kommer det inn dunbjørk (*Betula pubescens*) og rogn (*Sorbus aucuparia*).

Feltsjiktet er mange steder totalt dominert av bregner, hovedsakelig strutseving (*Matteuccia struthiopteris*) og skogburkne (*Athyrium filix-femina*) enten hver for seg, eller i blanding. I det siste tilfellet også oftes med noe sauetelg (*Dryopteris expansa*). Andre steder er det mer artsrik når det gjelder karplanter, med hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), geitrams (*Chamerion angustifolium*), turt (*Cicerbita alpina*), mjøduert (*Filipendula ulmaria*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), enghumleblom (*Geum rivale*), bringebær (*Rubus idaeus*), skogstjerneblom (*Stellaria nemoreum*) og ballblom (*Trollius europaeus*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Det er liten ferdsel i selve flommarksskogen, siden det er et vanskelig område å bevege seg i til fots. Påvirkning er i hovedsak fra noen få elveforbygninger ved broer og stier, men det ser ut til å ha mest lokal virkning, og disse delene av skogen er holdt utenfor avgrensningene..

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter i årets undersøkelse.

I følge Artskart har imidlertid Alm og Gamst i 2000 funnet kjempespringfrø (*Impatiens glandulifera*) og honningknoppurt (*Centaurea montana*) i områder som ser ut til å være nær avgrensningene. Kjempespringfrø er vurdert å ha svært høy risiko (SE), og anses som en pestart i svært mange land. Den opptrer på "topplister" over de mest invaderende artene i flere europeiske land. I tillegg er dette en art som gjerne opptrer i flommarksskog. Honningknoppurt er plassert i kategorien høy risiko (HI). I følge artsdatabanken koloniserer den spesielt skogkanter med invasjon i skogen. Arten har en preferanse for middels til meget næringsrike, friske skogtyper og etablerer seg i blant annet høgstaude-bjørkeskoger i nord. Flommarksksogen er noen steder bedre drenert, slik at det ikke er umulig med denne arten på slike steder. Den kan noen ganger opptre i så store mengder at den fortrenger stedegne planter.

Del av helhetlig landskap

Denne flommarksskogen langs Tromsdalselva hører landskapsmessig sammen med et våtmarksområde som består av flere myrer, kilder, kildebekker, andre bekker og sumpskog. Det er også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.

Skjøtsel og hensyn

En flommarksskog er naturlig nok avhengig av fortsatt flompåvirkning. Alt som forstyrrer den naturlige vannføringen i vassdraget vil kunne påvirke naturtypen, og bør unngås. Det eksisterer allerede i dag elveforbygninger i små områder. Det bør så langt som mulig unngås å lage flere slike.

Verdivurdering

Flommarksskogen er relativt stor (til sammen 177 daa), og fortsatt flompåvirket. Det er svært god kontinuitet i dødt trevirke. I henhold til Håndbok 13, Kartlegging av naturtyper – verdsetting av biologisk mangfold får derfor det avgrensede området verdien A (svært viktig).

2.2 Lokaltet 2. Kilde ved Turistveien, ca 250 m forbi skytebanen

Naturtype (%):	A06 – Kilde og kildebekk under skoggrensen	
Utforming:	A0603 – Kilde over sørboreal	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	B	
Undersøkt dato:	3. september 2013	



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Tromsdalen har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 3. september 2013. Det ble avgrenset et område med verdifull kilde og kildebekk under skoggrensa (A06).

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Tromsdalen er en klassisk U-dal, med en U-formet profil skapt av isbreer. Bunnen av dalen og den nordøstlige dalsida har en beggrunn som er nokså fattig på plantenæringsstoffer, mens sørvestsida, litt opp i høyden, består av dolomittmarmor som kan skape forhold for mer krevende vegetasjon. Det avgrensede området ligger

nederst i skråninga under denne mer kalkrike delen av dalen, omtrent 260 m fra parkeringa ved skytebanen. Øverst i avgrensninga er det et hull, hvor vannet strømmer opp av bakken. Vannstrømmen sprer seg ut i en vifte, og danner et nokså bredt område med relativt stabilt vått område. Det er også mer diffuse vannoppkommer og sig som bidrar med vanntilførsel på begge sidene de sentrale delene av avgrensningen. Nederst og i kantene har området mer myr/myrskogspreg. Det våte området avgrenses av grøfta ved turistveien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er en kilde og kildebekk under skoggrensa (A06), utforming er kilde over sørboreal sone (A0603). Vegetasjonstypen i følge Fremstad (1997) er en rikkilde (N2), med gulsildre-utforming (N2a).



Kilde og kildebekk (A06) med utformingen kilde over sørboreal sone (A0603) i Tromsdalen i Tromsø kommune. Vegetasjonstypen er rikkilde, med gulsildre-utforming Foto: Gunn-Anne Sommersel.



Utkanten av et større område med kilde og kildebekk (A06) med utformingen kilde over sørboreal sone (A0603) i Tromsdalen i Tromsø kommune. Vegetasjonstypen er rikkilde med gulsildreutforming. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Viktige urter var fjellskrinneblom (*Arabis alpina*), kildeskjørbuksurt (*Cochlearia officinalis* ssp. *integrifolia*), fjell-lok (*Cystopteris montana*), fjellsnelle (*Equisetum variegatum*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*) fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*) og hestehov (*Tussilago farfara*). Flere av disse artene indikerer kalkrikt grunnvann. Det mest tilstedeværende graset var sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*). Teppekildemose (*Philonotis fontana*) ble også registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning

Naturtypeområdet grenser mot veien, men ser ikke ut til å være nevneverdig påvirket.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Dette kildeområdet hører landskapsmessig sammen med et våtmarksområde som består av flere myrer, kilder, kildebekker, andre bekker i tillegg til sumpskog og flommarksskog. Det er også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.


Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå drenering ut over det som i dag eksisterer langs Turistveien. Kildeområdet er også sårbart for mye tråkk, men det ser ikke ut til å være noe problem per i dag.

Verdivurdering

Dette er en stabil og velutviklet kilde og kildebekk over sørboreal sone, og får derfor verdien B (viktig).

2.3 Lokalitet 3. Kilde ved Turistveien, ca 650 m før krysset ved Dalheim

Naturtype (%):	A06 – Kilde og kildebekk under skoggrensen	
Utforming:	A0603 – Kilde over sørboreal	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	C	
Undersøkt dato:	2. juli 2013	



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Tromsdalen har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 3. september 2013. Det ble avgrenset et område med verdifull kilde og kildebekk under skoggrensa (A06).

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Tromsdalen er en klassisk U-dal, med en U-formet profil skapt av isbreer. Bunnen av dalen og den nordøstlige dalsida har en beggrunn som er nokså fattig på plantenæringsstoffer, mens sørvestsida, litt opp i høyden, består av dolomittmarmor som kan skape forhold for mer krevende vegetasjon. Det avgrensede området ligger nederst i skråninga under denne mer kalkrike delen av dalen, omtrent 660 m langs

Turistveien før krysset ved Dalheim. Lokaliteten har et noe diffust kildeframspring nokså nært en bekk. Det våte området avgrenses i nedre kant av grøfta ved turistveien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er en kilde og kildebekk under skoggrensa (A06), utforming er kilde over sørboreal sone (A0603). Vegetasjonstypen i følge Fremstad (1997) er en rikkilde (N2), med gulsildre-utforming (N2a).

På grunn av kraftig regnvær ved befaring ble det ikke tatt bilder av lokaliteten.

Artsmangfold

Viktige urter var kildeskjørbuksurt (*Cochlearia officinalis* ssp. *integrifolia*), fjellsnelle (*Equisetum variegatum*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*) fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*) og hestehov (*Tussilago farfara*). Flere av disse artene indikerer kalkrikt grunnvann. Det mest tilstedeværende graset var sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Naturtypeområdet grenser mot veien, men ser ikke ut til å være nevneverdig påvirket.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Dette kildeområdet hører landskapsmessig sammen med et våtmarksområde som består av flere myrer, kilder, kildebekker, andre bekker i tillegg til sumpskog og flommarksskog. Det er også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.

Skjøtsel og hensyn

Man bør unngå drenering ut over det som i dag eksisterer langs Turistveien. Kildeområdet er også sårbart for mye tråkk, men det ser ikke ut til å være noe problem per i dag.

Verdivurdering

Dette er en stabil men noe diffus kilde og kildebekk over sørboreal sone, og får derfor verdien C (lokalt viktig).

2.4 Lokalitet 4. Sumpkog ved Turistveien, ca 380 m innenfor skytebanen

Naturtype (%):	F06 – Rik sumpskog
Utforming:	F0601 – Rik sumpskog
Supplerende naturtype (%)	
Utforming:	
Verdi:	B
Undersøkt dato:	3. september 2013



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Tromsdalen har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 3. september 2013. Det ble avgrenset et område med rik sumpskog. Vi planlegger også undersøkelse av vedboende sopp som ikke kan gjøres før midten av oktober for å ha mulighet til å finne modne individer. Resultatene fra denne kommer med i rapporten for årets naturtypekartlegging i Tromsø for Fylkesmannen i Troms.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Tromsdalen er en klassisk U-dal, med en U-formet profil skapt av isbreer. Bunnen av dalen og den nordøstlige dalsida har en beggrunn som er nokså fattig på plantenæringsstoffer, mens sørvestsida, litt opp i høyden, består av dolomittmarmor som kan skape forhold for mer krevende vegetasjon. Det avgrensede området ligger

nederst i skråninga under denne mer kalkrike delen av dalen, omtrent 380 m fra parkeringa ved skytebanen. Lokaliteten er på næringsrik, våt grunn med høyt grunnvannsspeil. Det våte området avgrenses av grøfta ved Turistveien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er en rik sumpskog (F0601), med vegetasjonstype i følge Fremstad (1997) også rik sumpskog (E4). Skogbunnen er noe tuet, og særlig i de delene av lokaliteten som er ned mot veien og lengst inn i dalen er det stående vann inn i mellom tuene. Det er mye eldre individer av gråor, med tydelig sokkel, i tillegg mye død ved, både stående og liggende, ofte vasstrukken. Skogen grenser til å kunne klassifiseres som gammel lauvskog (F07), men siden skogen er på næringsrik jord, velger vi å klassifisere den som sumpskog.



Grovdimensjonert gråor med tendens til sokkel i utkanten av rik sumpskog (F0601) i Tromsdalen, Tromsø kommune. Området har høyt grunnvannsspeil. Foto: Gunn-Anne Sommersel.



Rik sumpskog (F06) med innplantet gran i Tromsdalen, Tromsø kommune. Området har høyt grunnvannspeil. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Dominerende treslag er gråor (*Alnus incana*), med ulike vier (*Salix* spp.) i tillegg til innplantet gran (*Picea abies*). I tørrere deler oppover i skråninga er det overgang til bjørk (*Betula pubescens*) og rogn (*Sorbus aucuparia*). I feltskiktet er det mest av de klassiske storvokste urtene som ofte opptrer i høgstaudeskogene i Troms, som fjellkvann (*Angelica archangelica* ssp *archangelica*), hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), geitrams (*Chamerion angustifolium*), turt (*Cicerbita alpina*), kvitbladtistel (*Cirsium heterophyllum*), mjøduert (*Filipendula ulmaria*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), rips (*Ribes spicatum*), bringebær (*Rubus idaeus*) og skogstjerneblom (*Stellaria nemorum*). I de fuktige/våte senkningene er det mest moser.

Bruk, tilstand og påvirkning

Naturtypeområdet grenser mot veien, men ser ikke ut til å være nevneverdig påvirket.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter, men det er plantet gran innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap

Denne sumpskogen hører landskapsmessig sammen med et våtmarksområde som består av flere myrer, kilder, kildebekker, andre bekker i tillegg til en større flommarksskog langs Tromsdaleselva. Det er også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.


Skjøtsel og hensyn

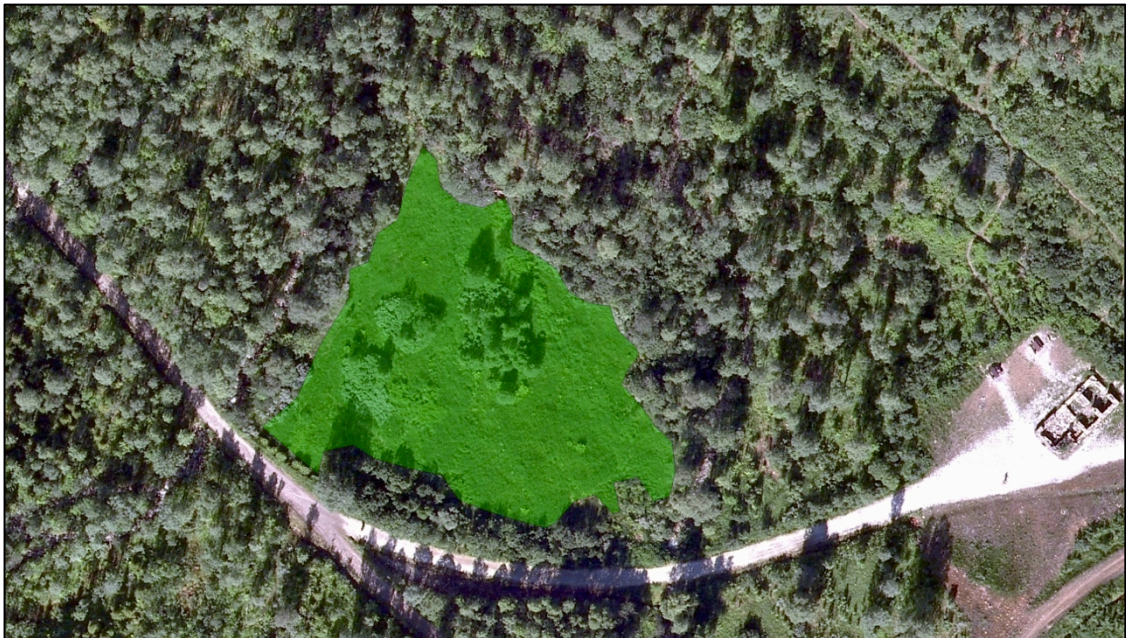
Man bør unngå drenering ut over det som i dag eksisterer langs Turistveien. Sumpskogen er muligens også sårbar for mye tråkk, men det ser ikke ut til å være noe problem per i dag. Forekomst av innplantet gran kan derimot være et større problem. Gran kan over tid føre til forsuring av jordsmonnet, og bør fjernes fra lokaliteten.

Verdivurdering

Habitatkvaliteten med hensyn på gamle trær, død ved og sokler er god. Det avgrensede området er relativt stort og det er høyt grunnvann. Vi har enda ikke fått undersøkt området for vedboende sopp, men det er potensiale for rødlistede arter innen denne organismegruppen. Verdien settes derfor så langt til til B (viktig).

2.5 Lokalitet 5. Dalheim

Naturtype (%):	D01 – Slåttemark	
Utforming:	D0114 – Frisk næringsrik "gammeleng"	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	C	
Undersøkt dato:	2. juli 2013	



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Tromsdalen har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 3. september 2013. Det ble avgrenset et område med gammel slåttemark under gjengroing.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Tromsdalen er en klassisk U-dal, med en U-formet profil skapt av isbreer. Bunnen av dalen og den nordøstlige dalsida har en beggrunn som er nokså fattig på plantenæringsstoffer, mens sørvestsida, litt opp i høyden, består av dolomittmarmor som kan skape forhold for mer krevende vegetasjon. Dalheim ligger i et område med berggrunn som er nokså fattig på mineralnæringsstoffer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er en gammel slåttemark (D01) under gjengroing, med utformingen frisk næringsrik ”gammeleng”. Dette er en vegetasjonstype som ofte opptrer på enger med næringsrik jord, og dermed ofte også på gamle slåttemarken under gjengroing, siden selve gjengroingsprosessen gjødsler marka.

På grunn av kraftig regnvær ved befaring har vi ingen bilder av lokaliteten.

Artsmangfold

Dominerende arter er mjødurt (*Filipendula ulmaria*), skogrørkvein (*Calamagrostis phragmitoides*) og sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*). Av andre vitkige arter kan nevnes nyseryllik (*Achillea ptarmica*), fjellkvann (*Angelica archangelica* ssp. *angelica*), hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), enghumleblom (*Geum rivale*), engrapp (*Poa pratensis*), krypsoleie (*Ranunculus repens*), engsyre (*Rumex acetosa*), høymol (*Rumex longifolius*), og store mengder skogstjerneblom (*Stellaria nemorum*). I tillegg er det noen busker som kommer opp midt i enga, og inn fra kantene.

Bruk, tilstand og påvirkning

Enga ser ut til å ha stått uten hevd over lang tid, og nærmer seg et stadium hvor det ikke er så langt igjen før den vil være skogbevokst. Dersom man ønsker å ta vare på det landskapsmessige bildet av et kulturlandskap inne i dalen, så bør det igangsettes tiltak straks.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

I utkanten av enga, like ved veien, er det et større gammelt tre med vid krone som med fordel kan inngå som en del av kulturlandskapet. Det ligger ellers noen hustuffer ikke langt unna, men disse er i nokså dårlig stand, og det er satt opp moderne benker og bord til rasteplassen, noe som også påvirker opplevelsen av dette som et helhetlig kulturlandskap i negativ retning. I tillegg er restene av det gamle kulturlandskapet i stor grad delt opp og skadet av turløypene som er laget i området. Deler av bjørkeskogen i området har imidlertid fortsatt svakt beitepreg, med mye gras i feltsjiktet og lite busker, men dette er ikke markert nok til at man kan avgrense området som beiteskog.

Skjøtsel og hensyn


Skal man hindre at det avgrensede området blir skog, bør det vurderes å sette i gang restaurering og skjøtsel av den gamle slåttemarka.

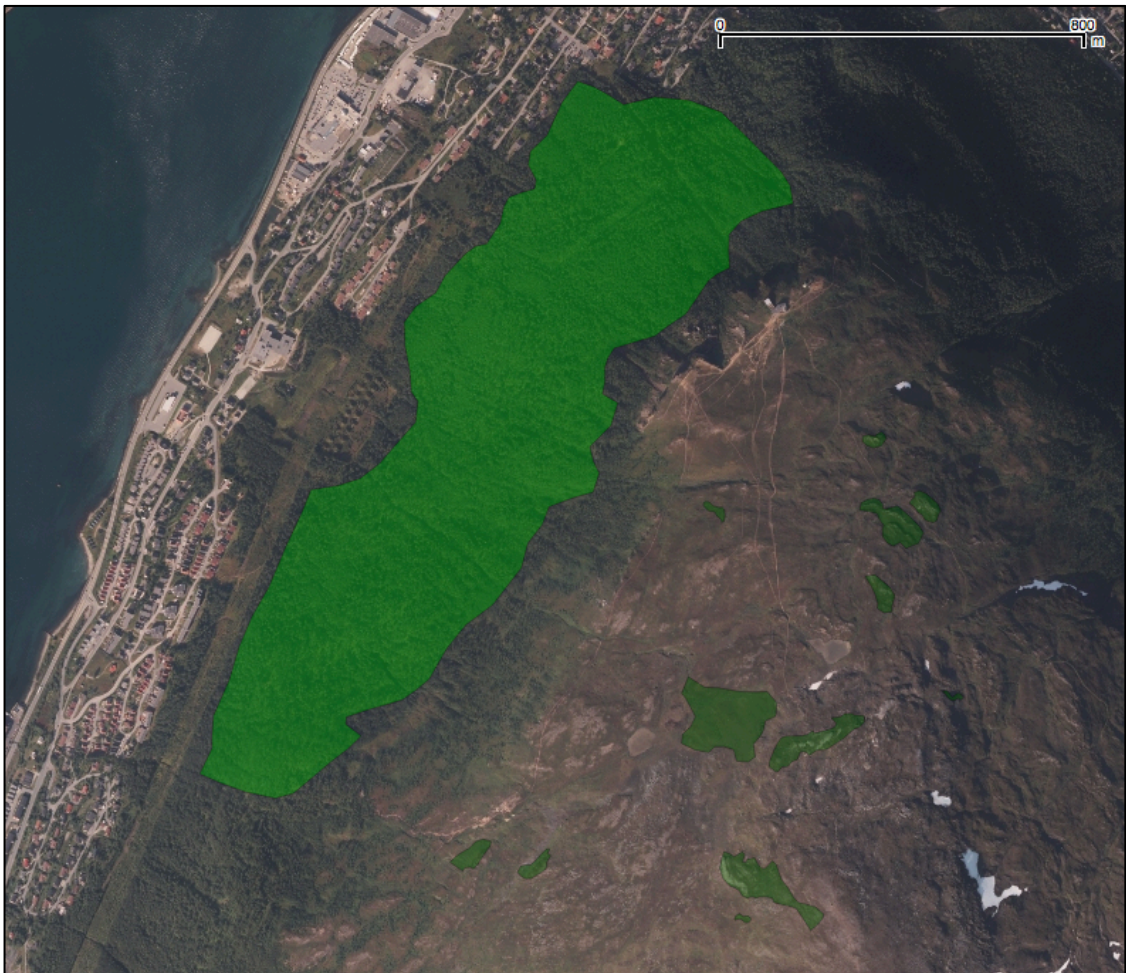
Verdivurdering

Dette er en gammel slåttemark som i nokså i liten grad har beholdt det opprinnelige

artsinventaret, men likevel har den en del av det landskapsmessige preget i behold. Med arbeidsinnsats kan man sannsynligvis stoppe gjengroingsprosessen og skogdannelsen, og få bedre fram de engartene som i dag fins inn i mellom de høyvokste gjengroingsartene. Det er få gamle slåttemarker igjen i Troms som enda ikke er enten moderne drevet eller fullstendig gjengrodd. Denne slåttemarka er også spesiell med å ligge så langt inne i dalen at den har lokal verdi (C) på det grunnlaget.

2.6 Lokaltet 6. Vestskråninga av Fløya

Naturtype (%):	F04 – Bjørkeskog med høgstauder	
Utforming:	F0401 – Ren høgstaudeutforming F0402 – Lågurtutforming med spredte høgstauder	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	B	
Undersøkt dato:	27. juni og 3. august 2013	



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Fløya har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 3. august 2013. Det ble avgrenset et område med bjørkeskog med høgstauder.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i den vestvendte skråninga under det bynære fjellet Fløya. Avgrensningen starter omtrent der fjellheisen starter ned i Tromsdalen, og følger skogkanten til Reinen. Overkanten av avgrensningen stopper der skogen blir mer glissen og går over i mer fjellpreget vegetasjon.

Berggrunnen i denne skråninga er dels dolomittmarmor og dels glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, noe som innebærer at det kan være muligheter for mer kalkkrevende vegetasjon. Grunnen er næringsrik, og skifter mellom områder med god vanntilgang og tørrere områder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er en bjørkeskog med høgstauder (F04), med mosaikk av ren høgstaudeutforming (F0101) på frisk mark og lågurtutforming med spredte høgstauder (F0402) på tørrere mark.



Bjørkeskog med høgstauder, rein høgstaudeutforming (F0401) i vestvendt li under Fløya i Tromsø kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.



Bjørkeskog med høgstauder lågurtutforming med spredte høgstauder (F0402) i vestvendt li under Fløya i Tromsø kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Dominerende treslag er bjørk (*Betula pubescens*). Særlig på noe friskere mark er det også en god del vier av ulike arter i tillegg til rogn (*Sorbus aucuparia*). Innplantet gran (*Picea abies*) fins også her og der.

I feltskiktet fins de klassiske artene av bregner, urter og gras som ofte opptrer i høgstaudeskogene i Troms, hvorav de viktigste er marikåper (*Alchemilla* sp.), hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), skogburkne (*Athyrium filix-femina*), skogrørkvein (*Calamagrostis phragmitoides*), geitrams (*Chamerion angustifolium*), turt (*Cicerbita alpina*), kvitbladtistel (*Cirsium heterophyllum*), sumphaukeskjegg (*Crepis palludosa*), sauetelg (*Dryopteris expansa*), mjødukt (*Filipendula ulmaria*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), enghumleblom (*Geum rivale*), myskegras (*Milium effusum*), firblad (*Paris quadrifolia*), hengeving (*Phegopteris connectilis*), lundrapp (*Poa nemoralis*), villrips (*Ribes spicatum*), bringebær (*Rubus idaeus*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), gullris (*Solidago virgaurea*), skogstjerneblom (*Stellaria nemorum*), ballblom (*Trollius europaeus*), hestehov (*Tussilago farfara*), stornesle (*Urtica dioica*) og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Det går en tursti gjennom lokaliteten. Det er også åpne korridorer gjennom lokaliteten på grunn av fjellheisen og strømnnett. Ut over dette er det lite påvirkning på området, og tilstanden til lokaliteten må sies å være rimelig god.

Fremmede arter

Vi fant hagelupin (*Lupinus polyphyllus*) og hageprimula (*Primula elatior*) i utkanten av lokaliteten (NV-hjørnet). Plantet gran (*Picea abies*) ble funnet flere steder.

Hagelupin har svært høy risiko (SE). Den kan fortrenge mange hjemlige arter, særlig konkurransesvake arter. I første omgang påvirker den de konkurransesvake artene gjennom å redusere tilgangen for lys og rom, etter en stund endrer den også jordsmonnet slik at det blir mer næringsrikt, og gir tilgang til andre konkurransesterke arter. Den har dessuten langvarig frøbank og kan ligge i jorden mer enn 50 år uten å miste spireevnen. Arten er imidlertid neppe en stor trussel for høgstaudeskogen som allerede har høy produktivitet og mange konkurransesterke arter.



Utkanten av den verdifulle bjørkeskogen med høgstauder (F04) i vestskråningen av Fløya i Tromsø har åpne felter med hagelupin. Det er en art som kan fortrenge hjemlige konkurransesvake arter. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Hagenøkleblom har potensiell høy risiko (PH), og er dermed ikke på svartelista, men bør likevel følges med. I følge Artsdatabanken forekommer arten i enorme mengder som forvillet, trolig med hundretusen(er) i Tromsø by alene, men den inntar nesten bare forstyrret eller konstruert mark, blomster tidlig og visner ned før den får gjort noen eventuell skade. Forekomsten i denne lokaliteten er på noe forstyrret mark, i en åpning i skogen like ved stien, og ikke langt fra bebyggelsen. Det kan se ut som om det er kastet hageavfall like ved. Imidlertid har vi i tidligere undersøkelser i Tromsø funnet arten også inne i høgstaudeskog med mye bregner, slik at den har tydeligvis et potensiale på å etablere seg i skogen også.



Den innførte arten hagenøkleblom har etablert seg i utkanten av en verdifull bjørkeskog med høgstauder i vestskråningen under Fløya i Tromsø. Arten har potensiell høy risiko (PH), og er dermed ikke på svartelista, men bør likevel følges med. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Det er også plantet en del gran flere steder innenfor lokaliteten. Selv om gran ikke står på svartelista siden den vokser naturlig i Norge, så er det en innført art i Troms. Gran endrer vekstbetingelser for andre arter i området både gjennom å gi dårligere lystilgang og gjennom forsuring av jordsmonnet. Det er derfor en art som bør vurderes fjernet.

Del av helhetlig landskap

Denne høgstaudeskogen er en rik utgave av et typisk landskap i Troms hvor man har et relativt smalt område ved sjøen med bebyggelse som går over i skog i den bratte lia opp mot fjellet for så å gå over i fjellandskapet. I tillegg er det også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.


Skjøtsel og hensyn

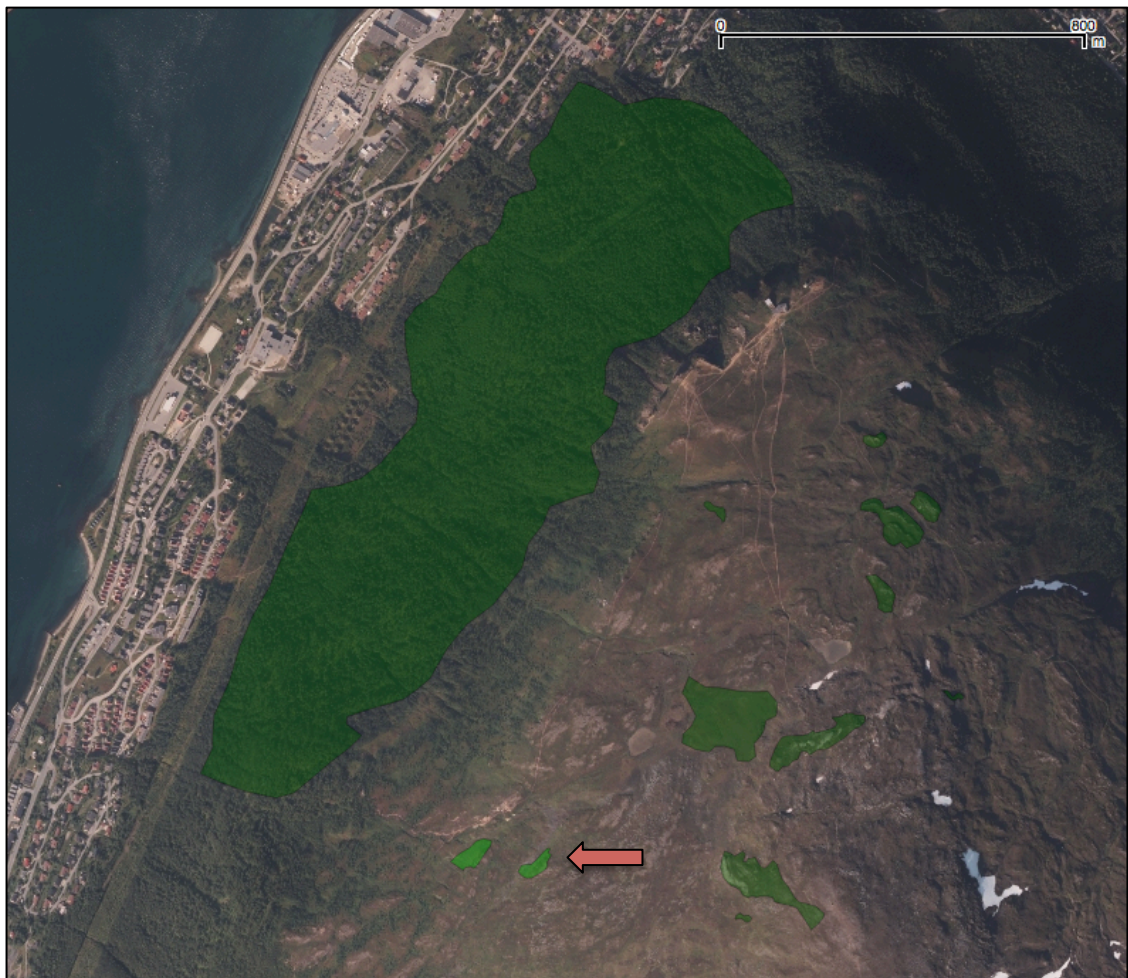
Forekomst av innplantet gran kan være et problem. Gran kan over tid føre til forsuring av jordsmonnet, og bør vurderes fjernet fra lokaliteten.

Verdivurdering

Dette er en stor og velutviklet bjørkeskog med høgstauder, dels i rik rasmarek og rike bratte skrånninger i et bynært område. Troms er imidlertid kjerneområde for denne typen skog, og verdien settes derfor til B (viktig).

2.7 Lokaltet 7. Rik fjellhei og tundra på Fløya

Naturtype (%):	C03 – Rik fjellhei og tundra	
Utforming:	C0301 – Kalkrabbe C0302 – Kalkhei C0304 – Leside kalkeng	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	B	
Undersøkt dato:	3. august 2013	



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Fløya har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel og Bente Skottvoll undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 3. august 2013. Det ble avgrenset to områder.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger rett over skoggrensa mellom 400 og 460 moh, ca 800 m sørvest for Steinbua på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Lokaliteten er delt i to avgrensninger, begge i en relativt bratt vestvendt skråning, med rabbe på toppen og leside/hei nedover i skråninga. Berggrunnen i denne skråninga er glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, noe som innebærer at det kan være muligheter for mer kalkkrevende vegetasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er rik fjellhei og tundra (C3) med undernaturtypene kalkrabbe (C0301), leside kalkeng (C0304) og kalkhei (C0302) med gradvis overgang fra toppen og ned.



Rik fjellhei og tundra (C03) rett over skoggrensa i vestvendt li på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.



Rik fjellhei og tundra (C03) rett over skoggrensa i vestvendt li på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel

Artsmangfold

Lokaliteten er artsrik, med 71 registrerte arter, hvorav en nær truet art grannsilde (*Micranthes tenuis*). Av andre karakteristiske arter fins fjellmarikåpe (*Alchemilla alpina*), kattedot (*Antennaria dioica*), fjellgulaks (*Anthoxanthum nipponicum*), svarttopp (*Bartsia alpina*), hårstarr (*Carex capillaris*), blankstarr (*Carex saxatilis*), fjellarve (*Cerastium alpinum*), reinrose (*Dryas octopetala*), fjelløyentrøst (*Euphrasia wettsteinii*), setergråurt (*Omalotheca norvegica*), dverggråurt (*Omalotheca supina*), fjellsyre (*Oxyria digyna*), fjelltimotei (*Phelum alpinum*), fjellrapp (*Poa alpina*) både vanlig og vivipar, flekkmure (*Potentilla cranzii*), engsoleie (*Ranunculus acris*), rynkevier (*Salix reticulata*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), gulsilde (*Saxifraga aizoides*), trefingerurt (*Sibbaldia procumbens*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), svartaks (*Trisetum spicatum*), ballblom (*Trollius europaeus*), fjellveronika (*Veronica alpina*) og fjellfiol (*Viola biflora*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Det ser ut til å være lite ferdsel innenfor avgrensningen. Den nedre av de to avgrensningene er imidlertid nært stien..

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap

Det avgrensede området er en del av et større fjellområde med rik fjellhei, tundra og snøleier. I tillegg er det også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.

Skjøtsel og hensyn

Deler av avgrensningen vil være sårbar for mye tråkk, det gjelder særlig de tørre rabbene med noe sparsom vegetasjon, og de våteste delene der det går fuktige sig i skråningen.

Verdivurdering

Det avgrensede området er ca 5 daa til sammen og er ubetydelig preget av slitasje, tekniske inngrep, eller beite. Det ble funnet en nær truet art. Verdien settes derfor til B (viktig).

2.8 Lokalitet 8. Fløyfjellet, vestsida av 642-toppen

Naturtype (%):	C03 – Rik fjellhei og tundra
Utforming:	C0301 – Kalkrabbe C0302 – Kalkhei C0304 – Leside kalkeng
Supplerende naturtype (%)	
Utforming:	
Verdi:	A
Undersøkt dato:	3. august 2013



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Fløya har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact) og Bente Skottvoll (Ecofact) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 3. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i vestskråningen av 642-toppen på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Berggrunnen i denne skråninga er glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, noe som innebærer at det kan være muligheter for mer kalkkrevende vegetasjon. Kun deler av skråninga har vegetasjon som klassifiseres som rik, og avgrensningen er derfor delt inn i tre adskilte områder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er rik fjellhei og tundra (C3) med undernaturtypene kalkrabbe (C0301), kalkhei (C0302) og leside kalkeng (C0304).

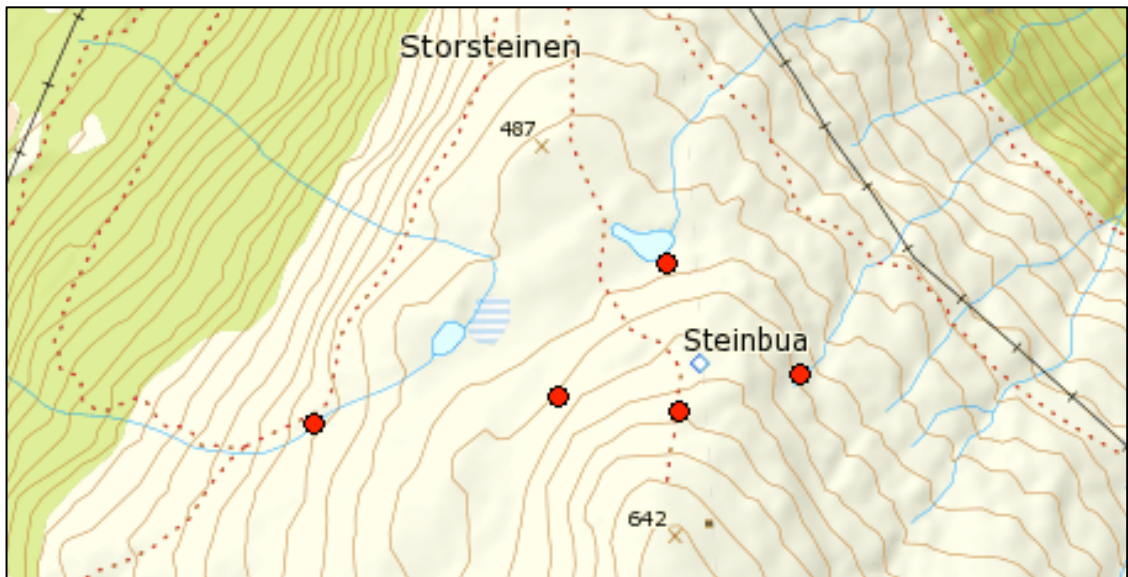


Rik fjellhei og tundra (C03) i vestskråning av 642-toppen på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Lokaliteten er nokså artsrik, med ca. 40 registrerte arter. De viktigste er fjellmarikåpe (*Alchemilla alpina*), fjellkattfot (*Antennaria alpina*), vanlig kattfot (*Antennaria dioica*), svarttopp (*Bartsia alpina*), hårstarr (*Carex capillaris*), bergstarr (*Carex rupestris*), blankstarr (*Carex saxatilis*), grønnkurle (*Coeloglossum viride*), reinrose (*Dryas octopetala*), fjellbakkestjerne (*Erigeron borealis*), lappøyentrøst (*Euphrasia salisburgensis*), fjellsyre (*Oxyria digyna*), fjellkvitkurle (*Pseudorchis straminea*), rynkevier (*Salix reticulata*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), gullris (*Solidago virgaurea*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*), ballblom (*Trollius europaeus*) og fjellfiol (*Viola biflora*). Det er tidligere funnet eksemplarer av den sterkt trua (EN) arten dvergrubblom (*Draba crassifolia*) flere steder i nærheten av avgrensningene (se

kart). De to siste funnene er i 1965 av Sigrun og Torstein Engelskjøn, og i 1993 av Engelskjøn og Aasen. Vi fant ikke denne arten i vår undersøkelse.



Tidligere funn av den sterkt truede (EN) arten dvergrubloom (*Draba crassifolia*) ved 642-toppen på Fløyfjellet. De to siste funnene var i 1965 og 1993. Kilde: www.artsdatabanken.no.

Bruk, tilstand og påvirkning

Det er noen stier i deler av avgrensninga, særlig i delområdet nærmest Steinbua. Noen steder deles stien i mange spor. Mesteparten av avgrensningen er likevel lite preget av ferdsel. Ingen andre påvirkningsfaktorer ble observert.



Slitasje på vegetasjonen på grunn av en sti som går gjennom den verdifulle naturtypen rik fjellhei og tundra (C03) på vei opp mot toppen av Fløyfjellet i Tromsø kommune.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap

Det avgrensede området er en del av et større fjellområde med rik fjellhei, tundra og snøleier . I tillegg er det også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.

Skjøtsel og hensyn

Avgrensningen er relativt robust for moderate mengder tråkk. I området nærmest Steinbua kan man se på muligheten av å tilrettelegge ferdselen noe mer, slik at turgjengere holder seg på samme sti.

Verdivurdering

Det avgrensede området er stort med ca 23 daa, er i noen grad preget av tråkk og slitasje, men hovedsakelig er de økologiske prosessene i området lite forstyrret. Det er ingen tekniske inngrep eller beite. Det ble ikke funnet rødlistede arter i 2013, men det har vært funnet eksemplarer av den sterkt truede arten dvergrubloom. På grunn av både størrelsen, potensialet for at det fortsatt kan finnes en sterkt truet art i området, jevnt over intakte økologiske prosesser og innslag av spesialiserte arter (mange kalkkrevende og flere rabbespesialister) og samfunn settes verdien til A (svært viktig).

2.9 Lokalitet 9. Fløyfjellet, sør for Storsteinen ved høyde 487

Naturtype (%):	C03 – Rik fjellhei og tundra
Utforming:	C0304 – Leside kalkeng
Supplerende naturtype (%)	
Utforming:	
Verdi:	B
Undersøkt dato:	3. august 2013



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Fløya har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel og Bente Skottvoll undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 3. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten er delt i to avgrensninger, som begge ligger sør for Storsteinen, men på hver sin side av høyde 487. Den miste avgrensningen er ca 100 m nord for 487. mens den større er ca 300 m sør for samme høyde. Berggrunnen i dette området er glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, noe som innebærer at det kan være muligheter for mer kalkkrevende vegetasjon. begge lokalitetene er på frisk, næringsrik mark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er rik fjellhei og tundra (C3) med undernaturtypen lesidekalkeng (C0304).



Frisk eng med ballblom i naturtypen rik fjellhei og tundra (C03) og undernaturtypen lesidekalkeng (C0304) ca 250 m sør for Storsteinen på Fløya i Tromsø kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Lokaliteten er kun moderat artsrik. De viktigste artene er fjellmarikåpe (*Alchemilla alpina*), marikåpe (*Alchemilla* sp.), fjellgulaks (*Anthoxanthum nipponicum*), dvergbjørk (*Betula nana*), harerug (*Bistorta vivipara*), grønnkurle (*Coeloglossum viride*), sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*), mjødurt (*Filipendula ulmaria*), enghumleblom (*Geum rivale*), fjellrapp (*Poa alpina* ssp. *alpina*), fleckmure (*Potentilla cranzii*), engsoleie (*Saxifraga aizoides*), ballblom (*Trollius europaeus*), blåbær (*Vaccinium myrtillus*), fjellveronika (*Veronica alpina*) og fjellfiol (*Viola biflora*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Ingen påvirkningsfaktorer ble observert.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap

Det avgrensede området er en del av et større fjellområde med rik fjellhei, tundra og snøleier. I tillegg er det også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.


Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten er sannsynligvis nokså robust for moderat grad av ferdsel.

Verdivurdering

Det avgrensede området er relativt stort (ca 25 daa). Det ble ikke observert noen slitasje, tekniske inngrep eller spor som tyder på beite. Det ble heller ikke funnet rødlistede arter. Verdien settes derfor til C (lokalt viktig).

2.10 Lokalitet 10. Fløyfjellet, snøleie i østskråningen ved Steinbua

Naturtype (%):	C04 – Rike snøleier	
Utforming:	C0401 – Lågurt kalksnøleie C0402 – Seint kalksnøleie	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	A	
Undersøkt dato:	27. juni 2013	



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Fløya har Ecofact v/ Gunn-Anne Sommersel og Bente Skottvoll undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 3. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i østskråningen nedenfor Steinbua på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Berggrunnen i denne skråninga er glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, noe som innebærer at det kan være muligheter for kalkkrevende vegetasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er rike snøleier (C4) med undernaturtypen er et sted mellom lågurt-kalksnøleie (C0401) og seint kalksnøleie (C0402), men nærmest den siste.

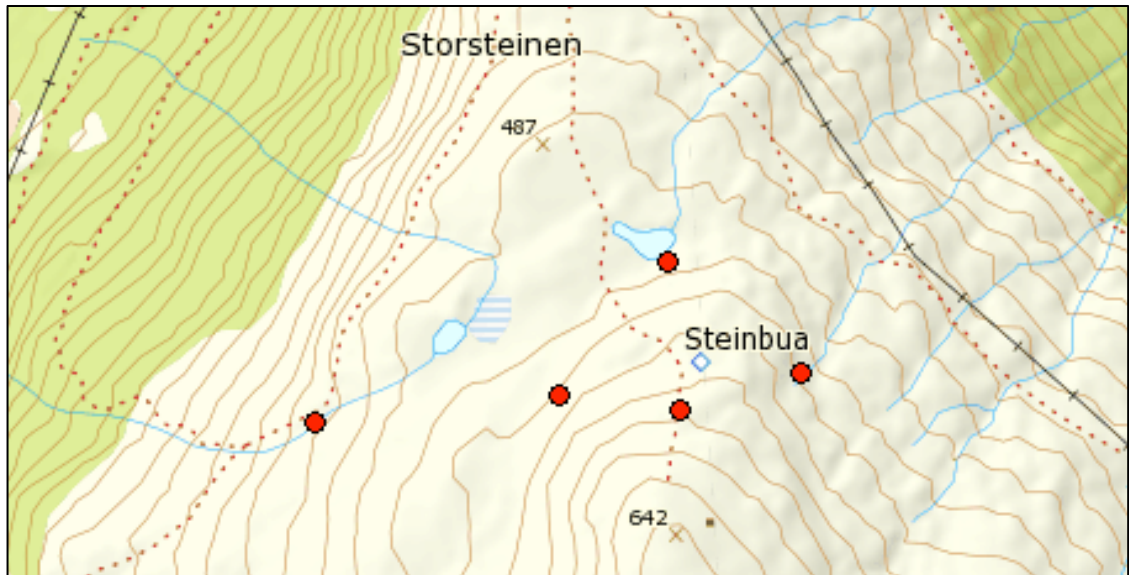


I forgrunnen vises nedre del av et rikt snøleie (C04) i østskråningen ved Steinbua på Fløyfjellet i Tromsø. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

De mest karakteristiske artene er fjellskrinneblom (*Arabis alpina*), moselyng (*Harrimanella hypnoides*), fjellrapp (*Poa alpina* ssp. *alpina*), snøsoleie (*Ranunculus nivalis*), musøre (*Salix herbacea*), polarvier (*Salix polaris*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), knoppsildre (*Saxifraga cernua*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), svartaks (*Trisetum spicatum*) og bergveronika (*Veronica fruticans*).

Det er tidligere funnet eksemplarer av den sterkt trua (EN) arten dvergrubblom (*Draba crassifolia*) i nærheten av avgrensningen (se kart). De to siste funnene er i 1965 av Sigrun og Torstein Engelskjøn, og i 1993 av Engelskjøn og Aasen. Vi fant ikke denne arten i vår kartlegging. Imidlertid er dette en art som normalt opptrer på våte sene snøleier og flytjord, det er mulig at vi har vært for tidlig ute for å finne den her.



Tidligere funn av den sterkt truede (EN) arten dvergrubloom (*Draba crassifolia*) ved 642-toppen på Fløyfjellet. De to siste funnene var i 1965 og 1993. Kilde: www.artsdatabanken.no.

Bruk, tilstand og påvirkning

Ingen påvirkningsfaktorer ble observert.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap

Det avgrensede området er en del av et større fjellområde med rik fjellhei, tundra og rike snøleier. I tillegg er det også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.


Skjøtsel og hensyn

Lokaliteten vil være sårbar for ferdsel.

Verdivurdering

Det avgrensede området er nokså lite (0,4 daa), men ubetydelig påvirket av tekniske inngrep, ingen påvisbare beiteeffekter og de økologiske prosessene virker intakte. Det ble ikke funnet rødlistede arter i 2013, men det har vært funnet eksemplarer av den sterkt truede arten dvergrubloom i nærheten selv om det er lenge siden. Verdien settes derfor til A (svært viktig).

2.11 Lokalitet 11. Fløyfjellet, sørøst for Storsteinen

Naturtype (%):	C03 – Rik fjellhei og tundra	
Utforming:	C0301 – Kalkrabbe C0302 – Kalkhei C0304 – Leside kalkeng	
Supplerende naturtype (%)		
Utforming:		
Verdi:	A	
Undersøkt dato:	27. juni 2013	



Innledning

I forbindelse med Tromsø kommunes utarbeiding av forvaltningsplan for Fløya har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 27. juni 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i vestskråningen av 642-toppen på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Berggrunnen i denne skråninga er glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, noe som innebærer at det kan være muligheter for mer kalkkrevende vegetasjon. Kun deler av skråninga har vegetasjon som klassifiseres som rik, og avgrensningen er derfor delt inn i tre adskilte områder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Den avgrensede naturtypen er rik fjellhei og tundra (C3) med undernaturtypene kalkrabbe (C0301), kalkhei (C0302) og leside kalkeng (C0304).



Oversiktsbilde som viser blant annet rik fjellhei og tundra (C03) sørøst for Storsteinen på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Det avgrensede området er til høyre, omtrent midt i bildet. Foto: Gunn-Anne Sommersel.



Rik fjellhei og tundra (C03) sørøst for Storsteinen på Fløyfjellet i Tromsø kommune. Bildet til venstre er fra øvre deler av lesida opp mot rabb med blant annet bergstarr. Bildet til høyre er fra frodig lesidekalkeng, her med rynkevier, fjellmarikåpe og fjellkvitkurle. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Lokaliteten er nokså artsrik, med ca. 40 registrerte arter. De mest karakteristiske artene er fjellmarikåpe (*Alchemilla alpina*), fjellkattfot (*Antennaria alpina*), vanlig kattfot (*Antennaria dioica*), fjellgulaks (*Anthoxanthum nipponicum*), dvergbjørk (*Betula nana*), harerug (*Bistorta vivipara*), svarttopp (*Bartsia alpina*), rabbestarr (*Carex glacialis*), bergstarr (*Carex rupestris*), alperublom (*Draba fladnizensis*), grønnkurle (*Coeloglossum viride*), reinrose (*Dryas octopetala*), fjellbakkestjerne (*Erigeron borealis*), sauesvingel (*Festuca ovina*), snøsøte (*Gentiana nivalis*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), fjellrapp (*Poa alpina* ssp. *alpina*), flekkmure (*Potentilla cranzii*), fjellkvitkurle (*Pseudorchis straminea*), engsoleie (*Ranunculus acris*), rynkevier (*Salix reticulata*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), svartaks (*Trisetum spicatum*), ballblom (*Trollius europaeus*), fjellveronika (*Veronica alpina*), bergveronika (*Veronica fruticans*) og fjellfiol (*Viola biflora*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Det er noen stier i deler av avgrensninga, men ellers relativt lite preget av ferdsel. Ingen andre påvirkningsfaktorer ble observert.

Fremmede arter

Vi fant ingen fremmede arter innenfor avgrensningen.

Del av helhetlig landskap

Det avgrensede området er en del av et større fjellområde med rik fjellhei, tundra og snøleier. I tillegg er det også en del av et større friluftområde i utkanten av Tromsø by som omfatter hele Tromsdalen med tilliggende fjellområder.

Skjøtsel og hensyn

Avgrensningen er relativt robust for moderate mengder tråkk unntatt de små feltene på de øverste rabbene. Det er imidlertid nært til de områdene hvor folk ferdes mest, slik at man bør vurdere muligheten av å tilrettelegge ferdselen noe mer, slik at turgjengere holder seg utenfor de mest verdifulle områdene, og bruker de mest etablerte stiene.

Verdivurdering

Det avgrensede området er relativt stort med ca 14 daa, er i liten grad preget av tråkk og slitasje, de økologiske prosessene i området er lite forstyrret. Det er ingen tekniske inngrep eller beite. Det ble ikke funnet rødlistede arter i 2013. På grunn av både størrelsen, jevnt over intakte økologiske prosesser og innslag av spesialiserte arter (mange kalkkrevende arter og flere rabbespesialister) og samfunn settes verdien til A (svært viktig).

3 KILDER

Direktoratet for naturforvaltning (2007). Kartlegging av naturtyper – Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Fremstad, E. (1997): Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12: 1-279.

Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. – NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. bot. Ser. 2001-4: 1-231.

Lid, J. og Lid, D.T. (2007). Norsk flora. Oslo: Det norske samlaget.

www.artsdatabanken.no

Miljødirektoratet: utkast til nye faktaark 2013
(www.dropbox.com/sh/5t9ioygg3uyubxl/zAE6LulSfs)